

Den nya skapelsen

Aposteln Paulus säger: »Alltså, om någon är i Kristus, så är han en ny skapelse; det gamla är förgånget; se, allt har blivit nytt» (2 Kor. 5: 17). Märk, en ny skapelse! Han säger ock på annat ställe: »Vi äro hans verk, skapade i Kristus Jesus till goda gärningar» (Ef. 2: 10), och åter: »Den nya människan, den efter Gud skapade, i sanningens rättfärdighet och helighet» (Ef. 4: 24). Så säger ock David: »Skapa i mig, Gud, ett rent hjärta» (Ps. 51: 12).

Här är således fråga om en ny skapelse av densamme Allsmäktige, som i begynnelsen skapade allt av intet och skapade människan av jordens stoft. Den första skapelsen blev fördärvad genom syndafallet, och det, som var en lust och förnöjelse för Guds hjärta, då han såg på allt, det han hade gjort, undergick en så sorglig förstörelse, att Herren på människosätt talade om en ånger över att han gjort människorna (1 Mos. 6). Men då gav han oss »kvinnosåden», det eviga »Ordet», »begrundelsen till Guds skapelse», att åstadkomma en ny skapelse på jorden — »den nya människan, den efter Gud skapade», liksom i den första skapelsen, i »sanningens rättfärdighet och helighet — skapad i Kristus Jesus till goda gärningar, vilka Gud har förut berett, att vi skulle vandra i dem.»

Om någon är i Kristus, så är han en ny skapelse. »Om någon är i Kristus», säger aposteln. Vad det vill säga och huru det tillgår, hava vi förut här betraktat, nämligen att Anden så straffar allt det som är i oss, synd, otro, egenrättfärdighet, att vi till slut ingenstädes finna ro, utom i Kristus och hans rättfärdighet. Då själen, jagad och driven av Andens beständiga straffande, till slut måste helt insvepa sig i Kristi rättfärdighet och hava blott i honom sitt allt, både sin rättfärdighet och sin starkhet, då heter det: hon *är i Kristus*, och då, säger aposteln, är hon ock en *ny skapelse* — det gamla är förgånget, och allt har blivit nytt.

Och detta är den uppenbaraste sanning i erfarenheten. Varje kristen vittnar, att på samma gång han fick liv i Kristus, fick ljus och frid i hans rättfärdighet, så blev i och med detsamma i hans inre ett alldeles nytt väsende, ett nytt hjärta och sinne, så att han nu såg allting annorlunda, han fick ett nytt förstånd i alla andliga ting, ny syn och hörsel, ny lust i hjärtat, nya fröjder och nya sorger, nya utsikter och nya strävanden; korteligen: han har ett nytt liv, en hel ny värld för sig — »allt har blivit nytt». Detta yttrar sig hos honom i ett nytt tungomål, nytt tal och nytt leverne. Och vad *det gamla* angår, som ännu finnes kvar hos mig, har jag nu kommit i en ny ställning till detsamma: synden, lustarna, som förr voro min förnöjelse, äro nu min plåga och förskräckelse; det andliga och himmelska, som förr var mig tråkigt och främmande, är nu mitt liv och min lust. Mitt *sinne* är nytt, fastän *köttet*, eller det gamla adamitiska fördärvet, alltid är sig likt.

Detta *nya inre* är det starkaste beviset på en *ny födelse*; ty *födelse* tyder på själva det inre väsendets förvandling. Och Kristus säger: »Utan att en varder *född på nytt*, kan han icke se Guds rike.» Och Johannes säger: »Guds barn, vilka *äro födda*, icke av blod, icke heller av köttis vilja, icke heller av mans vilja, utan av *Gud*» (Joh. 1: 13). Genom denna nyfödelse av Gud, denna nyskapelse, återställes den i syndafallet förlorade Guds bilden i människan, nämligen uti de trognas *sinne* och *anda*; men emedan vi ännu leva i köttet, vilket är fullt av synd och strider emot Anden, är denna nya avbild ännu icke uppenbar och fullkomlig. Men den nya människan, som är skapad efter Gud i sanningens rättfärdighet och helighet, skall en gång förlossas ifrån denna dödens kropp, då Kristus varder uppenbar, och då »skola vi *bliva* honom lika».

Här må nu var och en pröva sig själv. Aposteln säger bestämt: »Om någon är i Kristus, så är han en ny skapelse.» Om du menar dig vara omvänd och troende, men icke har fått detta nya sinne och hjärta, icke i ditt inre blivit en ny skapelse, så vet du ännu icke, vad den rätta tron och frälsningen i Kristus vill säga. Hela skriften vittnar ju överallt, att den sanna tron medför ett nytt sinne, nytt hjärta, vänskap och bekantskap med Gud, lust till hans lag och seger över världen. Så omöjligt som att eld skulle vara utan värme, så omöjligt kan tron och nyfödelsen av Guds Ande vara utan liv och kraft. »Om någon är i Kristus, så är han en ny skapelse.» Detta är kort och enkelt talat av aposteln, men bestämt och avgörande.

Flyg icke förbi den prövande sanningen, stanna och var uppriktig mot dig själv! Allt Guds ord,

måste vördas och med allvar betraktas. Det är bättre att i tid upptäcka sin andes falskhet, än att för sent vara bedragen. Du kan ju veta med dig, om du genom din tro kommit till den här nämnda inre förändringen. Om än dina synder och skröpligheter ännu vore aldrig så många och svåra, men du dock därjämte har detta nya sinne, först att *Kristus, Kristus* blivit ditt *A och O*, ditt första och ditt sista, din enda tröst, ditt dagliga behov, så att du helst vill höra något om Kristus och hans förtjänst, och, för det andra, att du i följd därav har fått en ny kärlek och lust till Guds lag och hans vägar, varigenom ock dina synder blivit din värsta plåga — se, om ock dina synder och brister då äro aldrig så svåra, är dock detta nya väsende det säkraste bevis, att du är född av Gud. De fåvitska jungfrurna kunna väl vara religiösa, älska ordet i allmänhet och öva sina vissa heliga gärningar; men att hava sin lust och sitt liv i Kristus och hans nåd, att helst höra och tala om Kristus och syndernas förlåtelse, det finner du icke hos dem.

Härom har Luther med mycken betänksamhet författat sina ord, då han i sin förklaring över Galaterbrevet skriver sålunda: »När vi höra eller läsa ordet om Kristus, och våra hjärtan varda genom sådan predikan upptända och upplysta, så att vi varda andra och nya människor, börja på att i allt tänka annorlunda och på ett nytt sätt, få ett annat sinne, tankar och vilja, än vi förut hava haft; sådan förändring eller nytt förstånd, sinne och vilja, är visserligen icke ett verk av människoförnuft och kraft, utan ett den helige Andes verk uti oss, som kommer genom ordet, vilket renar våra hjärtan genom tron och gör, att vi varda efter Gud andligen sinnade.»

»Ehuru väl man icke (alltid) ser utanpå oss, att vi uti våra hjärtan äro förnyade och hava undfått den helige Ande, så känner och märker man det likväl därav, att vi nu anse alla ting annorlunda, döma annorlunda om dem, även tala och bekänna annat, än vi förut plägat göra. - Sedan öva vi oss ock med all flit däruti, att vi må leva gudligen och vakta oss för synden, så mycket vi någonsin kunna. Men synda vi, så göra vi det ju icke uppsåtligen, utan av svaghet, och det är oss lett. Det kan väl ske, att vi falla; ty djävulen sätter utan återvändo snaror för de kristna (1 Petr. 5: 8). Så låda ock många övriga synder vid vår natur. Därför, så vida det gäller vårt kött, så äro vi ännu syndare, oaktat vi hava undfått den helige Ande.

Därjämte är det en ganska ringa åtskillnad emellan en kristen och andra världsfromma människor, om man allenast vill se på den utvärtes vandeln. Ty de gärningar, som en kristen gör, hava utvärtes ett ringa anseende, emedan han rätt och slätt gör vad honom efter hans stånd och kallelse tillkommer, t. ex. förvaltar ett ämbete uti samhället, förestår sitt hus, besår sin åker, råder, hjälper och tjänar nästan; på vilka gärningar en köttslig icke sätter stort värde, utan håller det för släta, allmänna och ringa gärningar, dem även en hedning kan göra. Därför kan världen ingenting så svårligen tro, som att vi skola hava den helige Ande. Dock ser man det väl, den som eljest vill se det, när det kommer därtill, att man skall lida, bära korset och bekänna tron — när man antingen skall övergiva hustru, barn, liv och gods, eller förneka Kristus; då, säger jag, ser man det väl, att vi således bekänna tron, Kristus och hans ord icke annorlunda än av den helige Andes kraft och styrka.

»Därför skola vi icke tvivla därpå, utan vara vissa därom, att den helige Ande bor uti oss. Ty den som förnimmer, att han har lust och kärlek till Guds ord, *gärna hör, talar, tänker och skriver om Kristus*, han vet, att sådant visserligen icke sker av mänsklig vilja eller förnuft, utan att det är den helige Andes verk. Ty det är omöjligt, att sådant kunde ske utan den helige Ande.

Ty att vi äro så sinnade, det är oss icke medfött av naturen; icke heller lära vi det av någon lag, utan den Högstes högra hand åstadkommer hos oss en sådan förändring. Därför, jag säger det åter, när vi gärna höra predikas om Kristus, Guds Son, att han för vår skull blivit människa och född under lagen, för att förlösa oss, som voro under lagen, så sänder visserligen herren Gud därjämte och genom denna trons predikan sin helige Ande i våra hjärtan.

Och det är ganska nyttigt och gott, att fromma, gudälskande hjärtan äro vissa därom, att de hava den helige Ande och äro i nåd hos Gud. Den, som ännu är vankelmodig och vill tvivla, öve sig i tron och bemöde sig att komma till den största visshet därom, så att han kan säga: Nu vet jag i sanning, att jag är täckelig och i nåd hos Gud, icke för någon min värdighet och dygd, utan för Kristi skull, som för vår skull har underkastat sig lagen och burit världens synder; på honom tror jag. Är jag för min person ännu en arm syndare, som kan fela, så är dock han rättfärdig. Dessutom hör jag likväl gärna, läser, sjunger och skriver gärna om Kristus och åstundar ingenting så högt, som att hans evangelium måtte bliva för alla bekant och många därtill omvända.

»Dessa äro vissa kännemärken, att den helige Ande är uti oss; ty sådan kärlek och lust till Kristus och hans ord få vi icke av mänskliga krafter, ingen lär eller skaffar sig dem genom flitigt arbete och övning; men genom Kristus ernå vi dem, vilken genom sin kunskap *först* gör

oss rättfärdiga, och *sedan skapar* uti oss ett rent hjärta, som blir annorlunda sinnat.» Så långt Luther.

Man bör väl märka på det här så ofta upprepade uttrycket »om Kristus» — »gärna höra, tänka, tala och skriva om Kristus»; ty detta är med flit och betänksamhet så uttryckt av denne vår lärofader. Hela skriften bekräftar det. O, du är död, en fåvitsk jungfru, om det icke är Kristus och hans försoning, som är ditt hjärtas liv och lust. Såsom förut sades, kan man väl vara religiös, älska det sköna Guds ord och åtskilliga andliga övningar, såsom de skriftlärdade ock gjorde, utan att stå i den bättring inför Gud, som gör försoningsnåden för oss till ett stundligt behov, till vårt liv och vårt allt. Då kan du gärna umgås med allt annat andligt eller kyrkligt, men blott »icke med denna livspunkt om synd och nåd i Kristus, om Lammet, som blev slaktat, vilket likväl var schibboleetsången på Sions berg. O, ett hemskt förhållande! Märk därför orden: »Gärna höra, tänka, tala och skriva om Kristus.»

Men för det andra: Har du verkligen för dina egna synder din tröst i Kristus och för denna benådning och vänskap med Gud gärna talar om honom och icke blott av förnöjelse över dina insikter i evangelium, eller andra köttliga avsikter — då följer ock det andra tecknet, nämligen att du har ett nytt hjärta och sinne, har lust till Guds lag, tänker på hans behag och bud och är i övning att allt mer och mer göra därefter, så bedrövt svagt du än tycker att det går.

Vet dock, att sådan lust till Kristus och sådan övning att efterfölja honom är intet verk av naturen, utan är en ny skapelse av Gud i ditt hjärta. O gläds! Och »behåll det du har, att ingen må taga din krona!» Bedröva icke Guds Ande, lyd hans maningar, fly synden och gör det, som är rätt — och »vaka och bed, att du icke må komma i frestelse». Men först och sist, underhåll troslivet i hjärtat med evangeliets ord.

Men härom hava vi förr talat mer. Vi vilja nu övergå till ett mer hemlighetsfullt ämne, som i samma grad är härligt och upplivande för tron och kärleken.

Summan av allt, vad Kristus förvärvat oss, och summan av allt, vad människosjälens djupast behöver och vad den *trogne känner* såsom sitt djupaste behov, är just det, som var själva målet för människans skapelse i tidens begynnelse, nämligen föreningen med Gud — en förtrolig umgängelse med Gud, vänskap och sällskap med Gud — Guds välbehag, nåd och närvaro. Jag vill hava honom själv, täckas honom och hava honom nära.

Men det står alltid för mig, att jag är ovärdig, syndfull och oren, och att han därför icke kan hava sin lust hos mig, utan är fjärran ifrån mig. Jämte mina egna synder, så bidrager ock till denna fruktan Guds eget underliga förande med mig, varmed han fördöljer sin kärlek. Mot allt detta nedslående skola vi besinna, vad *ordet* säger om Kristi sinnelag och hjärta för människorna, samt om hans verk på jorden. »Herren är Gud, han är icke såsom vi, hans tankar äro icke våra tankar.»

Han ser på sitt eget verk och icke på vårt. Han har här bland människorna sin äras plantering, han har här sitt blodsvärde, här sina återlösta och här sina nya skapelser; därför har han här sin lust och sitt paradiset åter. Sådan är återställelsen i Kristus, att hans lust åter är med människors barn, liksom i paradiset, ehuru han nu icke umgås med oss blott såsom en skapare och fader, utan ock såsom vår broder, som en läkare bland sjuka, en herde bland sina får och en vingårdsman uti sin plantering.

Med förbigående av många andra bibelord härom, samla vi denna gång vår uppmärksamhet omkring det märkliga stället i Ordspr. 8: 30, 31, och det i följande betraktelse.

- C-O Rosenius

© [www.pietisten](http://www.pietisten.com)

Texterna får användas fritt, helt eller delvis, digitalt eller analogt, kopierat eller tryckt om ditt syfte är att främja Kristi rikets tillväxt.

Texterna får dock inte användas i någon form av försäljning utan tillstånd från pietisten.com.